

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 160. — STEV. 160.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, TUESDAY, JULY 10, 1928. — TOREK, 10. JULIJA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Zbližanje med Bolgarsko in Jugoslavijo.

KOMITAŠKI VODITELJ POSTAL ŽRTEV SVOJIH TOVARIŠEV.

Bolgarski komitaši so baje vsledtega usmrtili bolgarskega generala Protogherova, ker ni hotel napasti Jugoslavije. — V Beogradu vlada veliko zadovoljstvo vsled smrti "kralja balkanskih banditov". — Nobenega žalovanja v Jugoslaviji.

SOFIJA, Bolgarsko, 9. julija. — Danes leži v srebrni krsti na mrtvaškem obru general Aleksander Protogherov. Usmrtili so ga njegovi lastni tovariši, komitaši, in sicer zato, ker ni hotel motiti sedanjih dobrej odnošajev med Bolgarsko in Jugoslavijo.

Že izza ranega jutra ga hodi kropit velikanska množica ljudi. Vse hoče še enkrat videti tega nekronanega glavarja bolgarskih komitašev.

Protogherov, ki se je tekom svetovne vojne jalo odlikoval, je bil znan kot nepoboljšljiv kršivec miru.

Do zadnjega časa je bil odločen nasprotnik Jugoslavije, ko je pa po zadnjem potresu priskočila Jugoslavija Bolgarski prva na pomoč z živili in dearnimi prispevki, je postal njen priatelj.

Vodstvo macedonske revolucionarne organizacije je zahtevalo, naj napade par jugoslovenskih obmejnih krajev, on je pa zavrnil zahtevo z besedami: "Roke, ki nas hrani, ne smemo tepti".

Neizprosn element v organizaciji je pa sklenil, da se napad mora zavrsiti in sicer brez Protogherova, ki naj postane žrtev neposlušnosti.

BEograd, Jugoslavija, 9. junija. — Vest o umoru generala Aleksandra Protogherova so sprejeli tukaj s tihim zadovoljstvom.

Vsi so uverjeni, da bo zavladalo novo razdobje prijateljstva med Bolgarsko in Jugoslavijo.

Dasi je pokojnik v zadnjem času hlinil napram Jugoslaviji nekako prijateljstvo, je bil vendar odgovoren skoro za vse zadrege, ki so se pojavile v preteklosti.

AMERIŠKI ZRAKOPLOVCI V KAZANU

Američka letalca je v Kazanu v Rusiji, pozdravlja velikanska ljudska množica.

KAZAN, Rusija, 9. julija. — Sprejemni komite in tisočer ljudje so pozdravili tukaj dva Amerikanca, John Henry Mearsa in tovarša, ko sta dosegli semkaj včeraj zvečaj. Priredili so jima banket, dočim so mehaniki inšpirirali aeroplani, City of New York, ki je v dovršnem stanju.

Sprejem v Rusiji je bil dosedaj žudovit. Včeraj so preleteli 1300 milj, a ostali edini 700 milj za prvi nini načrti. V naslednjih štirih dneh morajo preleteti 6000 milj, da dosežejo v Jokoham, parnik Empress of Russia. Letalec nima nobenega dvoma, da jim bo to mogoče storiti, če jim ostane vreme naklonjen, posebno v bližini Pacifičnega oceanu. Slabo pa je, da se je že pričela dejavnina sezije ob Pacifičnem oceanu.

Star je približno petdeset let starih izkušnje v diplomaciji.

NOVI JAPONSKI POSLANIK

Japonska imenovala nova poslanika za Zdržave. — Piše se Katsumi Debuchi ter bo naslednik Matsudaira.

TOKIO, Japonska, 9. julija. — Kot se je izvedelo iz zanesljivih virov, bo imenovan Katsui Debuchi, podminister za zunanje zadeve, za japonskega poslanika v Washingtonu.

Taneo Matsudaira, sedanji japonski poslanik v Združenih državah, ki se mudri sedaj na Japonske, da se udeleži poroke svoje hčerke s prestolonaslednikom, princem Čiebu, bo najbrž imenovan poslanikom pri Angliji, a njegovo imenovanje ni bilo še objavljeno.

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Stevilni washingtonski prijatelji Katsui Debuchi so bili razveseljeni, da je bil imenovan japonskim poslanikom tukaj. V dobi svetovne vojne je služil kot svetnik japonskega poslaništva.

Star je približno petdeset let starih izkušnje v diplomaciji.

Smrt bivšega senatorja.

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Po daljši bolezni je umrl tukaj v zvezni senator George Chamblin. Žena, s katero se je poročil šele pred dve leti in hčerka sta mudili ob njegovi postelji, ko je prešla smrt.

BEG PRED POLETNO VROČINO

Cela dva milijona ljudi sta bežala v nedeljo pred palečimi solnčnimi žarki. — Beg na morsko obal je prekosil vse rekorde.

Dva milijona oseb je zapustila v nedeljo mesto New York, da poisce zavetja pred več kot devetdesetimi stopinjam v senci, katere je kazal občinski topomer v prvih popoldanskih urah. Devet ljudi je umrlo na vročinici, dva sta utonila in mož je bi težko ranjen v prometni zmeti ljudi, ki so hiteli iz mesta. Te je seznam nesreč, ki je naravnost majhen v primeri z velikanskim obsegom romanja na morski breg.

Pri vseh izhodih iz velikanskega mesta so bile v službi posebne skupine policistov. Pet najst posebnih mož je opravljalo službo na Battery, kjer so odvajali čolni ves dan množice, hlastajoče po zraku.

Parnik je izgubil svoje krmilo v viharju in ko je našel poveljnike, Ismael Suarez, da ne bo zmožen preprečiti katastrofe, je izvrnil sa-mornar na mostu.

Cilenške bojne ladje in vlačilni čolni, poklicani po brezčistem brezjavu, so pohiteli proti dotičnemu mestu, a v času, ko so dospeli takoj, ni bilo nikogar, katerega bi lahko rešili. Osemdeset trupel je našli na bregu, v bližini Coro-

nel.

Transport je zapustil Punta Are-

nas, najbolj južno mesto na svetu, v ozimi Magellana, z 291 potniki na krovu. Od teh je bilo 215 milj posadke in 76 potnikov. Ti pa so vključevali številne ženske in otroke.

Ladjata je naložila v Punta Are-

nas premog, namenjen za porabo cilenške mornarice v severnejših vodah. Potniki so bili večinoma delavci in njih družine na poti v nitratna polja v severnem Čili ter so potovali na vladne stroške.

Na poti se je parnik večkrat ustavil in medtem, ko se je par potnikov izkrcalo, so prišli novi krov, vseč česar se je naraslo skupno število na kakih 300.

Vihar je izbruhnil pozneje preko dneva. Več ur se je "Angamos" boril, da napreduje proti vetro in valovom ter bil močno razrahljan. Nato se je zdobil njegovo krmilo in parnik se je pričel pomakati proti črem ob obali. Ob desetih je udaril ob skalo.

Ker ni bilo videti nobene reš-

LE ŠTIRJE OD TRISTOTIH REŠENI

Le štirje ljudje od tristotih, ki so se nahajali na posrečnem parniku, so bili rešeni. — Preživel so navedli povest o nesreči. — Vsi rešilni čolni so bili preplavljeni. — 80 trupel so pobrali na bregu.

SANTIAGO, Chili, 9. julija. — Več kot tristo življenj je bilo izgubljenih, ko je zadel armadni transport Angamos ob skale pri Punta Chimpel, v bližini obali južno-čilenskega mesta Lebu, v petek ponoči.

Natančno število ne bo najbrž tve, je bil vprizorjen poskus, da nikdar znamo, ker se je parnik večkrat ustavil, predno se je potopil in se je seznam potnikov izpremnil.

Le štiri preživele so našli in ti so pripovedovali strašno povest o trični zmetu boju za posest rečnih pasov, za mesta v čolnih ali celo za majhen oprijem za plavajoče razvaline po nesreči.

Izvedelo se je, da je nakladal "Angamos" material za mornarico v zalivu Aracuo in kar je izbruhnil vihar, je zapustil zaliv, da prevedri vihro nad odprtrom morju.

Parnik je izgubil svoje krmilo v viharju in ko je našel poveljnike, Ismael Suarez, da ne bo zmožen preprečiti katastrofe, je izvrnil samornar na mostu.

Cilenške bojne ladje in vlačilni čolni, poklicani po brezčistem brezjavu, so pohiteli proti dotičnemu mestu, a v času, ko so dospeli takoj, ni bilo nikogar, katerega bi lahko rešili. Osemdeset trupel je našli na bregu, v bližini Coro-

nel.

Transport je zapustil Punta Arenas, najbolj južno mesto na svetu, v ozimi Magellana, z 291 potniki na krovu. Od teh je bilo 215 milj posadke in 76 potnikov. Ti pa so vključevali številne ženske in otroke.

Ladjata je naložila v Punta Arenas premog, namenjen za porabo cilenške mornarice v severnejših vodah. Potniki so bili večinoma delavci in njih družine na poti v nitratna polja v severnem Čili ter so potovali na vladne stroške.

Na poti se je parnik večkrat ustavil in medtem, ko se je par potnikov izkrcalo, so prišli novi krov, vseč česar se je naraslo skupno število na kakih 300.

Vihar je izbruhnil pozneje preko dneva. Več ur se je "Angamos" boril, da napreduje proti vetro in valovom ter bil močno razrahljan. Nato se je zdobil njegovo krmilo in parnik se je pričel pomakati proti črem ob obali. Ob desetih je udaril ob skalo.

Ker ni bilo videti nobene reš-

BRITKA USODA ZAPUŠČENE NOBILOVE POSADKE

Poročnik Viglieri, ki je vodil ostalih pet Italijanov na ledeni plošči, je podlegel naporom arktičnega vremena. — Nadaljni reševalni poskusi.

LONDON, Anglija, 9. julija. — Kot javljajo večerna poročila iz Oslo, je podlegel kapitan Viglieri, voditelj petih preživelih članov posadke Italije, ki se še nahajajo na ledeni plošči, naporom in boleznim arktičnega vremena.

BOGATINOVA ROJSTNA HIŠA

Staro hišo severozidčno od Richford, N. Y. je kupila neka brooklynška ženska, ki jo nameščava zopet postaviti na Coney Island, da "inspirira" mladino.

OSWEGO, N. Y., 9. julija. — Hiša, v kateri je bil rojen John D. Rockefeller, je bila prodana ter bo prestavljena na Coney Island, da zavzame tam svoje mesto kot muzej. Novica o tej prodaji je prišla na devet in osmdeset rojstni dan Rockefellera.

Stara hiša se nahaja ob Michelin Hill, dve milji in pol severozidčno od Richford, N. Y. Richford je 32 milj od Oswego in 275 milj od New Yorka. Hišo bodo najbrž prevedli na Coney Island s pomočjo trgovca.

To zgodovinsko hišo je kupila Mrs. Sarah Dennen z izčrpe 27. ceste v Brooklynu. Ona je tajnica Coney Island, trgovske zbornice, ter je kupila hišo od Mrs. Carrie Rockefeller iz Hardford, Mills, N. Y., ki je bil prvi bratanci starega Rockefellera.

Prodaja je bila zavrsena v soboto, ravno izven sobe, v kateri je bil rojen John D. Rockefeller. Ni naveeldo cene, katero je plačala Mrs. Dennen.

Mr. Dennen, ki pravi, da ni bogata ženska, smatra to hišo kot dar za celo Ameriko.

Kakšen nauk za Amerikance, bogate in revne, mlade in stare — je vzkliknila. — Vozila sem se z avtomobilom v preteklem letu, ko sem zagledala to hišo. Čim bolj sem razmišljala o njej, tem bolj sem se vpraševala: — Ali bi ne bi mogeo prevesti to staro poslopje na kraj, kjer bi si ga lahko ogledali milijoni, kot inspiracijo zanje, da se pokaže, kaj vse je more dooseči iz poniznih početkov? Zakaj bi ne premestili te hiše na Coney Island, kjer bi jo obiskalo 50.000.000 ljudi vsako leto?

Mrs. Dennen je pričela s pogajjanji za njen nakup.

MISS EARHART ODLETELA V BOSTON

Miss Earhart, ki je preletela Atlantik, je odletela s svojimi spremjevalcema v Boston.

CURTIS FIELD, L. I., 9. julija. Miss Amelia Earhart, prva ženska, ki je poletela preko Atlantika in njeni dva spremjevalca, Wilmer Stultz in Lou Gordon, so odleteli danes zjutraj ob devetih v dveh tri motorških letalih v Boston, v domačem mestu Miss Earhart. Miss Earhart je bila v enem aeroplantu, katerega je vodil M. C. Brown. V istem letalu so se nahajali tudi Mr. in Mrs. George Palmer Putnam, Miss Zanet Mabie in trije zastopniki časopisja. V drugem letalu, katero je vodil Stultz, so bili njegova mati, Gordon in njegova razredčenka, Miss Anne Bruce. Razvrgnega so bili notri tudi trije zastopniki časopisja.

Cela lružba je imela namen prisostvovati lunici v Bostonu, ki je bil preijen na čas Miss Earhart. Povratek se bo izvršil jutri ali v sredo po zeleni zvezdi.

Miss Amelija Earhart je bila včeraj mnrena, da je bila vožnja v stranskem vozu motornega kolesa, katero je napravila s policistom. Minnet skozi obljudene ulice mesta doči bolj razburljiva in nevarna kot ta polet preko oceana.

To se mi zdi zelo nevarno, — je priznala policista, — dosti bolj nevarno kot polet v zraku. V zraku ni nobenega takega prometa, ki zmede človeku živce.

Miss Earhart je obiskala neko otroško bolnico ter se zabavala z malimi pacienti. Ko je zapuščala bolnico, je zapazila motornega policista, ki je bil doči doči za njeno spremstvo ter ga napravila za vožnjo v stranskem vozu, ki je bila seveda takoj dovoljena.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v starci domovini isplačilo označenega zmeska, bodisi v dinarih ali lirah. Prijedati se veljavno do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvojimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, da boste vpoštevali našo mnenje in poskrbujete za točno potrebu.

Dinarji Lire

Dinar 1.000	\$ 18.40	Lir 100	\$ 5.00
<tbl_info cols="4

GLAS NARODA

(VLOVJENI DNEVI)

Owned and Published by
EDISON PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Promi Seker, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and address of above officers:
8 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list se Ameriko	Za New York se celo leto... \$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za tisočemsto se celo leto... \$7.00	
Za četrt leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Popisi bres podpisna in osnovni se ne približujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraja narodnemu, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

AMUNDSEN IN NOBILE

Ko so začele prihajati v civilizacijo vesti, da se je Nobile na povratku s Severnega tečaja ponesrečil, so se takoj organizirale razne ekspedicije ter odšle poveljniku in posadki na pomoč.

Toda reševanje je bilo skrajno težavno, ker dolgo časa ni bilo mogoče niti tega dognati, kje se Nobile s svojimi ljudmi pravzaprav nahaja.

Tudi najslavnnejši polarni raziskovalec Roald Amundsen je najel francoski zrakoplov ter vzel seboj štiri pomagače in se odpeljal v severne divjine.

Nobile je medtem rešil držni avijatik Lundborg, toda o Roaldu Amundsenu ni nobenega sledu.

Nihče ne ve, če še živi.

In če je bilo upanje, da še živi, se pred par dnevi precej močno, je začelo sedaj medleti.

Prezgodnja smrt odličnega moža je vselej velika tragedija.

Nesreča je pa še večja v tem slučaju, ker se je podal iskat manj vrednega in ga skušal rešiti.

Nobile je rešen.

Neizmerno več vrednega Amundsena je pa najbrž zadal smrt pri njegovem samaritanskem delu.

Amundsen se gotovo ni podal s posebnim navdušenjem Nobilu na pomoč. Kajti pred dvemi leti je imel s tem fašističnim gobezdalom britke izkušnje.

Tedaj — poleti leta 1926 — je Amundsen poletel v zrakoplovu "Norge" preko Severnega tečaja s Špicbergom v Alasko.

Potovanje je vprizoril v svrhu geografskih študij.

Italijanskega polkovnika Nobila je vzel za svojega pilota, pa se je gotovo pozneje desetkrat pokesal, ker ni izbral koga drugega.

Nobile je bil namreč zelo slab pilot.

Parkrat bi bila zračna ladja treščila ob led, če bi pravčasno ne skočila h krmilu Amundsen in norveški pilot Riser Larsen.

Lani je bil izdal Amundsen knjigo, v kateri pripoveduje, kako je Nobile večkrat v najnevarnejših situacijah izgubil glavo.

Pa vse bi še nekako bilo, če bi ne uporabil Nobile tiste poleta na nacijonalistično propagandno vožnjo, za Mussolinijevo Italijo, za fašistično državo.

Predrnost tega človeka ni poznala nobenih meja.

Znanstvenika Amundsena je večkrat javno označil kot prepanteža.

Predno so se podali na pot, je spravil na "Norge" večkovček, dočim je svojim spremljevalecem branil vzeti seboj najpotrebnejšo obleko.

In ko so dosegli nad Severni tečaj, se je oblekel v sijajno italijansko uniformo ter začel prazniti težke kovčeve, ki so vsebovali same italijanske zastave.

Vso to šaro je zmetal na Severni tečaj.

Na zadnji polet je vzel seboj velik papežev križ in veliko italijansko zastavo ter je oboje vrgel na led.

Njegova parola je bila: "Mussolini prvači svetu!"

Njegova ekspedicija pa ni uspela.

Navzlie temu uživa ta pustolovec in reakcijonarni propagandist vso slavo.

Priznani znanstvenik Amundsen je pa najbrž zaveden izgubljen za znanost in za svet.

Pet ubitih pri nevihkah v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 9. julija. — V ostrih nevihkah v soboto je bilo v centralni Nemčiji ubitih najmanj pet oseb. Nevihke, katere so spremali orkaniki veterovi, so divjale na nevihih v Turčinikan leju in Nemčiji v celem počutju oseb.

Hárz-pogorju. Tri osebe so bile ubite od padajočih dreves in dve odstrele.

Neki potniški aeroplani na lip. Zvezce v Minnesoti. Na nobenem skem letalnem poju je bil preobrat-sestanku pa nas ni bilo deset tinen od vetra ter demoliran. Strešoč kot nas bi moral biti, ko bi la je udarila v skoro dovršeno po- se le malo bolj zavedali naše laste. Na dan popravljen je bilo zdravje v Lestovični sestanku našega naroda Minnesoti se bo vrnil v Chisholmu.

PRVE ZNAKE ZASTRUPLJENJA Z RADIJEM

je mogoče dognati z aparatom H. R. Zimmera. Kot znano, je v neki tovarni v New Jersey smrtno zbolelo pet žensk, ki so slikale kazalec na urah z neko radijsko sestavino. Potom Zimmerovega aparata delavke vsak dan sprati preizčelo.

Dopisi.

Barberton, O.

Dne 4. julija je priredil socijalistični klub "Prešeren", štev. 232 svoj piknik v prosti naravi na prostoru Mr. Franca Dolence podomače Ješan.

Zanimivo je bilo gledati, kako so avtomobili dovazali grupe udeležencev. Nastopil je tudi domaći kvartet pod vodstvom Mr. Andrew Bombača.

Mr. John Jankovich je v svinjem kratkem govoru pojasnil,

na katero stran se imajo strniti dešlawi glasovi ob prihodnjih jenskih volitvah.

Piknik je v vseh ozirih dobro uspel.

Dne 3. julija se je poročil Mr. Charles H. Kapitz z gospodično Ivanko Jankovich.

Mlademu zakonskemu paru želim obilo sreće! Pozdrav!

Josip Uječ.

Duluth, Minn.

V zadnjih par tednih smo čitali v naših ameriških dnevnikih o sestankih raznih tujerodev in njih potomcev tukaj v naši državi. Skoraj vsako nedeljo je bil kak velik sestanek tega ali onega naroda v Minnesoti.

V nedeljo dne 24. junija sem imel priliko opazovati v našem mestu Duluth sestanek naših dobrih sosedov Švedov in njih tukaj v Ameriki rojenih sinov in hčera.

Sestanek se je vrnil v Lincoln Park. Glavni govornik je bil državni guverner Minnesote, Hon. Christopher, ki je v svojem govoru zelo povzgoval svoj narod, kaj da je storil pri razvoju naše države.

To je jasno lepo ter hvalevredno, da človek povisuje narod, iz katerega izvira.

Ko sem opazoval na tisoč Švedov, ki so prišli skupaj iz vseh mest Minnesote in se celo iz države Wisconsin, in ko sem videl, kaj so to ljudstvo veselih obrazov v roke segalo in se razveseljalo, mi je prišel v tem hipu na misel naši dobri slovenski narod.

Mislil sem si: Ali bi ne bilo tudi za nas Slovence in ostale Jugoslavene v Minnesotsi velikega pomena, ko bi nas prišli skupaj kakih deset tisoč vsake leto?

Ce to storimo, bomo s tem pokazali našim sosedom, da smo tudi mi narod, kateri je veliko žrtvoval pri razvoju sedanjih bogatih železnih rudnikov v naši državi.

Torej na delo rojaki in rojakinje na delo, da bo letos na četrtem letnem sestanku dne 26. avgusta v Chisholmu, Minn., zastopana vsaka jugo-slovenska naselbina v Minnesoti. Če to storimo, bomo s tem pokazali našim sosedom, da smo tudi mi narod, kateri je veliko žrtvoval pri razvoju naše države.

To je jasno lepo ter hvalevredno, da človek povisuje narod, iz katerega izvira.

Vam udani John Mover.

Iz Jugoslavije.

Pretresljiva rodbinska tragedija.

13. junija se je odigrala v Dumem Selu pri Zagrebu strašna rodbinska tragedija, ki je pretresla celo v Zagreb. Gre za tragedijo 4-članske rodbine. Dva člena sta mrtvi, dva se pa borita s smrtno. Sosedje so opazili, da okna in vrata hiše, kjer je stanovala zdravnica Edita Zagari, so zapuščena.

Edita Zagari je dve otroke v nekih ni zapustil hiše. Sosedje so radovedno ozirali v okna in ko je že minilo polne, so nekateri potrčali na vrata. Vsi trkanje je bilo brezuspešno. Izza zaprtih vrata se je celo le zamolko hrobenje.

Zato so sosedje vdrli vrata in stopili v spalnico, kjer se jim je nudil grozen prizor. V mračni osobi so ležale na postelji štiri osebe v nezavesti, zdravnica Edita Zagari, njena mati, 8-letni sin Mirko in 3-letna hčerka Betika. Ležali so drug ob drugem in bleščeni so bili v praznemu obleku. Strahovit prizor je razburil vse mesto in ljudstvo so drli v hišo, kjer so ležale štiri žrtve. Takoj so pozvali zdravnika in poklicali rešilni voz iz Zagreba. Edita in njena mati sta bili v nobenem hčerkopu. Lahko si mislis, kako mi je bilo pri sreču, ko je stopila k meni iz temnega kota moška postava v beli obleki.

Stavim, da je bil skoro pet čevljev visok.

Peter Zgaga

Poletno hrepene.

Te dni sem dobil v roke pismo slednje vsebine:

Predraga moja prijateljica!

— Že dolgo ti nisem pisala, sedaj je pa tako polno moje sreča, da ga moram izvestiti na ta slaboten papir, da bo mir, hudir!

V teh vrsticah ti bom razdelila po kakšnih steticah sem hodila, da sem fanta dobila in ga v svoje mreže ujela.

Dasiravno ne smem, ti kar na kratko povem — moj fant je go spod Pascale Fagot.

Malo italijanski se sliši, no pa je zares Italijan. Nebesko lep Italijan. Zdaj pa z besedo na dan:

— Dajnjič mi pravi gospa pri kateri služim, da lahko resigniram, ce se ne daim ostrici.

Odpriala sem se v prvi barberšop.

Bilo je pondeljek popoldne. Vse tisto in prazno. Vsa okna zastrena, zastrana muh, komarjev in ljubnini, kot boš sprevidela iz slednih vrstic.

Jaz nisem bila še nikdar v nobenem barberšopu. Lahko si mislis, kako mi je bilo pri sreču, ko je stopila k meni iz temnega kota moška postava v beli obleki.

Stavim, da je bil skoro pet čevljev visok.

New York Edison Ura

8:00 do 9:00

Nčoj na WRNY

326 Metres 920 Kilocycles

The Edison Ensemble JOSEF BONIME, Drumer

Stalna radio-izložba za udobjem naših odjemalcev in javnosti na 124 W. 42nd Street.

"Godbeni zemljevi sveta" ilustriran, opisuje laže nove skupine programov, ter bo poslan na zatevno.

The New York Edison Company

Vam na razpolago.

Mogoče inč ali dva manj, kar pa ne pride v poštev.

Rečem ti le, da je bil krasen, ko

se mi je pribljal ter me s svojimi

dilečimi prstji prijet za brado in

smešno vprašal: — Shave, lady?

Jaz sem ga malo brenila, saj

ne se mi smili, in mi rekla, naj

me tako ostrije in skomandira,

da bo spredaj malo, zadaj pa nič.

— Capisco — je rekел, in že so

zaženketale ostre škarje — žvrk

— žvrk — je reklo, ja je šta kira

<p

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ARNOLD HOELLRIEGEL:

PRI CHARLIE CHAPLINU

Preden sem odpotoval v Cola-
radsko puščavo, me je Conrad
Veidt odvel v Universal City,
da si ogledam njegov novi, še ne-
dovršeni film, "Mož, ki se smeje",
režija Paula Lenja. Čestital sem
Conradu Veidtu po zasluzenju,
napisal pa nisem nicesar. Vrnil
sem se iz pustinje in sem videl ve-
liko, veličastno nočno snemanje
pri Paramountu: "Patrijota",
vprizorjenega po Lubitscu, z
Emilom Janningsom vlogi čanca
Pavla. Pet sto kozakov na konjih,
napadajočih v noči Zimsko pa-
čo, na Petersburškem trgu, zasne-
ženem z zdobjenim mramorjem.
Ne in če me pet sto konj raztrga
na kose. Ne pišem.

Nenadoma sem dobil brzovajko
od Charlyjeja, Chaplina, vabilo na
lunch v Beverly Hills. Zardel sem
in prebledel. Lani sem vse zato
prebil v Hollywoodu, a takrat se
s Charliejem Chaplinom nisem se-
znanih. Pisal bom. Da o tem bom
pisal!

Prejšnji dan sem bil po naključ-
ju zašel v slaviti Henryjev resto-
rant. Henry Bergmann, rojen na
Dunaju, odrasel v Hannover, ne-
ko operni pevec in igralec, je
najboljši prijatelj Charlieja Chap-
lina, eden tistih redkih ljudi, ki
velikega samotarea poznajo do
dne. Nastopa skoro v vseh Charlie-
jevih filmih; v "Cirkusu" je oni
dobrošušni starci, zajetni klovni.
Sicer pa ima na Hollywood Bou-
levardu svoj restoran, kamor ho-
dijo vsi turisti gledat Charlieja, ki
je mnogo tam. Baš zato sem šel
tja.

V nekem kotu je sedel Charlie
Chaplin z newyorškim bankirjem
O. H. Kahnom, ki finančira tudi
Hollywood. Mr. Kahn je bil pri-
jazen in me je povabil k Charlieju.
Naposed sem govoril z njim. Sez-
nali smo se na hoteli napisati...
Potem mi je, nemara, da me pre-
veri, pripovedoval o dveh novih
filmskih snoveh, ki sta mu zdaj
na misli. Ena je še malce nedoloč-
na, nekaj o nekakem klatežu, ki
vdvo na nečem sanja. Druga ideja
ima že svoj profil. Charlie, poten-
pi, je dober majhnemu, slepemu
otroku. Njej je on junak, Adonis....
Potem mora za leto dni in ječo.
Mogoče zato, ker ji je skušal dobi-
ti denarja; morala bi biti opera-
na. Ko je zopet prost, se vsi otro-
ci v mestu rogojo razeapanemu
ptičjem strasilu in zasmehujejo
si Charlyja. Dekletek, ki
sedaj že vidi, je tudi med njimi,
saj ga ne more prepoznavati.

"Čudovito!" sem rekel. "To-
da ali niste hoteli napraviti filma
o Napoleonu?"

Med obedom sem s Charliejem
dolgo in zelo intenzivno govoril,
natančno stvarno razgovarjal
o Napoleonu?

Če bi hotel pol tega napisati,
kar mi je Charlie Chaplin pove-
dal, bi nastala, mislim, precejšnja
senzacija. Povedal seveda ne bom
nicesar onega, kar je bilo mišljeno
kot zaseben pogovor. Da se Charlie
Chaplin ne navdušuje za holly-
woodsko filmsko početje in da ča-
si zelo ostro sodi, o ljudeh in stva-
reh, ve svet tudi brez mene.

Se vedno ga vidim, kako govo-
ri. Smeje se celo, kadar je jezen,
njegov tolj ljubki in duhoviti ob-
raz velikega mimika je zmerom
v lahilm ravnotežu. Od najlep-
šega in najlemenitejšega pokoja
do spačka se mu preliva izraz; naj-
večkrat ga gibajo vihar in valovi,
pod njimi je temna globina.

Charlie Chaplin govoriti čisto
angleščino naobraženega Britan-
ca z lahnim cockneyskim naglasom
londonke ceste.

Če razmišljam o vsem tem, kar
mi je povedal, čutim, da bi moral
pisati knjigo in ne članka. Charlie

v avto po strmi gorski cesti, po
Summit Driveu, v višine nad Be-
verly Hills. Vile so bile čedalje
lepše, vrtovi čedalje bolj čarobni.

Peljala sva se, sopotnik in jaz,
v nekem kneževskem parku je
stopical snežnobel konj, ki je bil
na las podoben slovitemu belemu
Toma Mixu. Ko sem natančneje
pogledal, sem videl na vrtnih вра-
tih ime: Tom Mix. Naslednja hiša
je bila Chaplinova. Nato posest,
Douglasa Fairbanksa in Mary
Pickfordove. Pickfair, meni že dol-
go poznana. Te tri hiše stoje na
vrhu hriba kakor na Dantjevi
Rajski gori bivališča Bogu naj-
blizjih srečnikov.

Lepo, svetlo preddurje, z zares

vloge na OBRESTI,

ki jih prejmemo do vključno

13. JULIJA 1928,

bomo obrestovali po

4%

že od 1. julija naprej.

'Ako želite naložiti denar popolnoma varno ter dobiti
obresti za vsak mesec kot v koledarju, nalagajte pri

**SAKSER
STATE BANK**

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

DEMOKRATSKI PREDSEDNIŠKI KANDIDAT

governor Alfred E. Smith in njegova žena.

ja Chaplina igrati Napoleona, se
uživljati vanj; v njegovem obra-
zu sem videl masko Napoleona. O-
ta znameniti razgovor! Debelo
knjigo bi hotel napisati....

KAKO SE LOVE ZALJUBLJE-

NI KALINI

Pred sodiščem v Mannheimu sta-
se moralu zagovarjati neko dekle
in njen "impresario" radi origi-
nalnih sleparij kalinov. Oba sta v
raznih mestih na prav prefrigan-
način oskuliba včesnogospod, ob-
enem stajh pa spravila v zelo
kocljiv položaj. Tako je dama v
Mannheimu zvabila s seboj neke-
ga kavalirja in odsla sta v hišo, ki
je bila baje last njenega strica.
Jedva je bil kavalir v negliževju
je nekdo potrkal na vrata. Dama
je prestrašeno vzliknila se ozrla
na svojega gosta in mu pomežnila,
naj se naglo skrije v veliko
omaro, ki je bila slučajno odprtja.
Zaščetal mu je, da je zunaj njen
stre in gosta je naglo zaklenila v
omaro. Nato so se zaprla vrata in
v sobi je nastala tišina.

Hohenzollerne je vojna vihra
secer odnesla, toda mož je etui še
vedno čeval kot največjo svinčino.

Nekega dne pa je imel smola.

Posetiili so ga nepovabljeni gosti

in mu odnesli razne dragoceneosti.

Toda veliko je bilo veselje nav-
dušenega patriota, ko je ugotovil,

da dragocenega spominja lovop niso
odnesli. O volumnu je takoj ob-
vestil policijo in pustil v sobi vse

nedotaknjeno kakor so pustili tat-
avi. Ko je p. vprvo kriminalnega

uradnika dajal duška svojemu ve-
selju, da so mu tatovi pustili vsaj

dragocene etui, je vzel komisar

darilice v roke, ga pogledal skozi

povečavalno steklo in suhoparno pri

pomnil: "Saj ni čuda! Lopovit se

razumejo na svoj posel. Za pleh
se ne morejo ogrevati!"

PRESTOLONASLEDNIKOV

CIGARETNI ETUI

Hohenzollerne, zlasti pa zadnji
njihov zastopnik na prestolu. Vi-
ljem H., so bili zelo radodarni z
odlikovanji onim osebam, ki so jim
bili po volji ali ki so znali najbolj
klečplaziti pred njimi. In če je
Viljem opazil, da svojih podložnih
sam z odlikovanjem ne more za-
dovoljiti, jim je dajal tudi lepa
spominska darila. Tako je v Frank-
furtu poklonil nekemu vročekrvne-
mu desničarskemu radikalnu in
vnetemu poborniku monarhizma
lepi srebrni cigaretni etui z napi-
sim: "Le tako naprej, moj ljubi,
mladi prijatelj!"

Seveda je bil odlikovanec pono-
sn na darilo, katero je visoko ce-
nil. Številni njegovi prijatelji so
mu lepa darilo zelo zavidali. Mla-
di mož je darilo spravil, in ga hra-
nil kot svinčino.

Hohenzollerne je vojna vihra
secer odnesla, toda mož je etui še
vedno čeval kot največjo svinčino.

Nekega dne pa je imel smola.

Posetiili so ga nepovabljeni gosti

in mu odnesli razne dragoceneosti.

Toda veliko je bilo veselje nav-
dušenega patriota, ko je ugotovil,

da dragocenega spominja lovop niso
odnesli. O volumnu je takoj ob-
vestil policijo in pustil v sobi vse

nedotaknjeno kakor so pustili tat-
avi. Ko je p. vprvo kriminalnega

uradnika dajal duška svojemu ve-
selju, da so mu tatovi pustili vsaj

dragocene etui, je vzel komisar

darilice v roke, ga pogledal skozi

povečavalno steklo in suhoparno pri

pomnil: "Saj ni čuda! Lopovit se

razumejo na svoj posel. Za pleh
se ne morejo ogrevati!"

**ROJAKI, NAROCAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVĒJOJI
SLOVENSKI DNEVNÍK V ZDR
DRŽAVAH.**

Pozor, rojaki!

Is naslova na listu, katerega
prejemate, je razvidno, kdaj Vas
je narocilna pošta. Ne čakajte to-
raj, da se Vas opominja, temveč
ohnovite narocilno ali direktno,
ali pa pri enem slednjih nadih
nastopnikov:

CALIFORNIA

Fresno, A. Hochevar.

San Francisco, Jacob Lazan.

COLORADO

Douglas, J. Schutte.

Pueblo, Peter Oulig, John Germ.

Pr. James, A. Baffie.

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayle.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banchi.

ILLINOIS

Springfield, J. V. Veltich.

Chicago, Joseph Billok, J. Novak.

Mr. F. Landis.

Oliver, J. Fodor.

KANSAS

De Poé, Andrew Spillar.

Joliet, A. Anzel, Mary Bambach.

Zaleet, John Kren, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Mascoutah, Frank Augustin.

North Chicago, Anton Kobal.

Springfield, Matija Borbarich.

Summit, J. Horvat.

Waukegan, Frank Petkovsek.

KENTUCKY

Gerald, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagari.

Pittsburg, John Repović.

Louisiana

Baton Rouge, Andrew.

MASSACHUSETTS

Amherst, Frank Jakob.

Boston, Louis Hribar.

Bradock, J. A. Germ.

Brockton, Anton Ivančič.

Cambridge, Fr. Tushar, A. Jerina.

Concord, Fr. Borek, J. Pácha.

Gloucester, Fr. Karel.

Holyoke, Fr. Matěj.

Hyannisport, G. Provit, Louis Supancic.

Lawrence, Fr. Stanislav.

Lowell, Fr. Matěj.

Marlboro, Fr. Matěj.

Medford, Fr. Matěj.

Newton, Fr. Matěj.

Quincy, Fr. Matěj.

Roxbury, Fr. Matěj.

</div

Andermatt je stopil naprej ter predstavil samega sebe ter svojega zeta, grofa Ravenela. Priklonil se je mladima deklicama, sedel ter nadaljeval:

— Monsieur Oriol, jaz sem tukaj da govorim z vami o biznesu. Nočem zapravljati časa z raznim uvodi. Tukaj je načrt. Vi ste skrili vrele v svojem vinogradu. Analiza vode bo napravljena v par dneh. Če se bo izkazala voda kot ničvredna, odstopim seveda. Če pa bo nudila to, kar upam, hočem kupiti od vas oni del in vso obdajočo zomljo.

— Premislite to dobro. Nikdo drugi bi vam ne mogel staviti také ponudbe. Stara kompanija je na robu bankerata ter se ne more lotiti zgrajenja nove naprave in razventega bi izjavljiljenje prve ne bo držilo k novim načrtom.

— Ne dajte mi danes nikakega odgovora. Govorite o celi stvari s svojo družino. Kakor hitro bo znana analiza, določite lahko svojo ceno. Če bo ugodna, jo bom sprejel, če ne, pa bom pustil celo stvar. Jaz se nikdar ne prerekam glede cen.

Kmet, ki je bil trgovec na svoj lastni način in pretkan kot kdoli, je odvrnil dvorljivo, da bo videl, da se čuti počaščenim in da bo premisli celo stvar. Nato pa je nudil obiskovalcem čašo vina.

Andermatt je sprejel in ker je postajalo že tema, je rekel Oriol svojima hčerkama, ki sta s povešenimi očmi nadaljevali svoje delo:

— Dajte nam nekaj luči, deklici.

Oba sta vstali takoj, oddali v sosednjo sobo ter se takoj vrnili. Ena je nosila dva svečnika, druga pa štiri čaše brez podstavka, kot jih rabijo reže. Sveči sta bili novi, okrašeni z rožnatim papirjem.

Kolos je vstal, kajti le moški v hiši so hodili v vinsko klet.

Andermatt je imel srčno misel.

— Rad bi videl vašo vinsko klet. Vi ste vodilni vinski pridelovalec cele dežele naokrog in vaša klet mora biti izvrstna.

S tem je dosegel sreco Pere Oriola. Vzel je baklio ter odšel naprej, da jih vodi. V kleti sami je dišalo po vinu in stisnjeno gredo. Nato so prišli do dvojno zaprtih vrat. Pere Oriol je je odprl ter dvignil visoko plamenico nad svojo glavo. Pokazal je dolgo vrsto sodov v eni vrsti ter drugo vrsto manjših sodov. V prvi vrsti je opozoril na to, da je bila ta klet izdobljena globoko v skalo gore. Nato je opisal vsebino sodov, različne vrline pridelka in vrste vin. Končno, ko je dosegel do družinskega soda, ga je pobožal kot bi človek pobodal zvestega konja ter rekel s ponosom v svojem glasu:

— To je vino, katero boste pokusili. Ni ga boljšega kot je ta naš, niti v Bordeaux, niti kje drugod.

On je namreč imel okus kmeta za vino, ki ostane v sodu.

Kolos, ki jme sledil, noseč vrč, se je sklonil navzdol ter obrnil pipo, dočim mu je svetil oče na roki, kot da je to zelo deklikatno delo.

Luč sveče je padla na obraza obeh. Oče je bil sličen staremu odvetniku in sin mlademu kmečkemu vojaku.

Andermatt je zašepetal Gontranu v uho:

— Poglej, kakšna čedna Teniers!

Gontran je odvrnil s pritajenim glasom:

— Jaz ljubim bolj deklici.

Nato sta šla nazaj in da ugodita obema Orioloma, sta morala izpiti velike množine vina.

Deklici sa primaknili svoja stola bližje k mizi ter nadaljevali s svojim delom, kot da ni nikogar poleg.

Gontran ju je opazoval večas ter se vpraševal, če sta morda dvojčka, ker sta si bili tako podobni. Ena pa je bila debelejša in manjša in druga bolj odlično izgledajoča. Lasje obeh so bili prej kostanjeni kot pa črni. Imeli sta obe naprek moleč podobne kosti ljudi iz Overgne. Njih usta pa so bila mična in koža je bila čista. Ko ju je videl človek, je videl takoj, da nista zrali v tej hiši, temveč v kakem samostanskem penzionatu, kakom pošiljajo bogate in aristokratične mlade dame iz Overgne. Očividno je bilo, da sta se tam naučili finih manir deklic dobré družbe.

Gontran, kateremu ni ugajala čaša rdečega vina, postavljena preden, je sunil Andermatta v nogu, kot miglij, da odideta. Končno sta vstala ter energično stisnili kmetoma roki. Nato pa sta se ceremonijelno priklonila obema deklicama, ki sta vstali ter nagnili glavice.

V trenutku, ko sta bila na cesti, je pričel Andermatt zopet govoriti:

— Moj Bog, kakšna čudna družina! Kako očivenid je prehod iz bližjega na višji razred družbe. Potrebovali so sina, ki obdeluje vigngrade, da prihranijo mezzo moža. Na ta način so ga pridržali preden in on spada med navadni narod. Kar se tiče deklic, sta skoro kot ljudje iz družbe. Naj se le dobro poročita in izgledali bosta tako, kot naše žene in boljše kot večina njih. Mene veseli takoj, da sem videl te ljudi, kot veseli geologa, ki je našel fosilno žival iz tertijske dobe.

Gontran je vprašal:

— Katera ti boljše ugaja?

— Kaj misliš s tem? Katera in kaj?

— Katera onih dveh mladih deklic?

— O, — jaz sem prepričan, da ne vem. Nisem si ju ogledal toliko, da bi ju primerjal. Pa zakaj te to zanima? Ti vendar ne nameraš vzeti ene?

Gontran se je pričel smejati.

— O, nikakor ne, a mene veseli srečati ženske, ki so tako sveže kot jih nikdar ne najdeš med nami. Ničesar mi bolj ne ugaja kot lepa deklica, neglede nato, je je in kateremu razredu pripada. Deklice so moji umetniški predmeti. Jaz jih ne zbiram, pač po občudovanju. Občudujem jih strastno, kot umetnik, moj dragi, neinteresiran umetnik. Ali me karaš? Jaz jih ljubim. Mimogrede rečeno, ali mi moreš posoditi pet tisoč frankov

Drugi je obstal ter energičnozamrml:

— Zopet?

Gontran je odvrnil priproto:

— Vedno.

Nato pa sta odšla naprej.

Andermatt je pričel:

— In kakšnega vruga nameravaš storiti z denarjem?

— Izdati ga.

— Da, a ti ga izdaš preveč.

— Moj dragi prijatelj, jaz izdajem denar prav tako rad kot ga ti delaš. Ali ne spoznaš tega?

— Zelo jasno, a ti ga ne zasluziš.

(Dalje prihodnjic.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duda popolna	1.-
Marija Varninja:	
v platno vezano90
v fino platno	1.00
v celofond vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Rajski glasovi:

v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v celofond vezano	1.65

v fino usnje vezano	1.80
---------------------------	------

Sveti Urš (z debelimi črkami):	
v platno vezano90
v fino platno vezano	1.00
v celofond vezano	1.10

v usnje vezano	1.20
----------------------	------

v fino usnje vezano	1.50
---------------------------	------

Nebesa Naš Dom:	
v platno vezano	1.-
v usnje vezano	1.00

v celofond vezano	1.20
-------------------------	------

v fino usnje vezano	1.50
---------------------------	------

PRJ Jeusu: v celofond vezana	1.20
------------------------------------	------

pošiljeno	1.50
-----------------	------

Angleški molitveniki:	
(Za mladine)	

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnici vezano90

Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven:	
v usnje vezano70

Key of Heaven:	
v najfinje usnje vezano	1.20

(Za odrasle.)	
---------------	--

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano90

Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano90